

Collegiale toets onderzoeksmethodiek Duurzaam en innovatief NGB

Basis

Eén van de toelatingscriteria in het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Witveldweg is dat bedrijven die afkomstig zijn uit het zuidelijke reconstructiegebied en geen afwaartse beweging maken van natuur in Noord- en Midden Limburg of een knelpunt oplossen rond een woonkern in Horst aan de Maas aan de hand van de termen duurzaam en innovatief toch een plaats kunnen krijgen in het LOG. Concreet hebben wij dus plaats voor een intensieve veehouderij uit dat zuidelijke reconstructiegebied als dat bedrijf duurzaam en innovatief is.

Het bepalen of een initiatief duurzaam en innovatief is, wordt beoordeeld door een onafhankelijke deskundige, waarbij twee organisaties uit het maatschappelijke veld de opdrachtformulering opstellen. Op basis van de opdrachtformulering werkt de onafhankelijke deskundige een onderzoeksmethodiek uit. Deze methodiek laten wij in een peer review ('collegiale toets') toetsen door drie (wetenschappelijk) instituten. Na deze toetsing kan de onafhankelijke deskundige zijn onderzoek uitvoeren en afronden. Uit het onderzoek moet blijken of het initiatief duurzaam en innovatief is.

Wij vinden de peer review door drie instituten van groot belang, omdat dan na afronding van het onderzoek niet blijkt dat belangrijke thema's binnen de termen duurzaam en innovatief niet zijn meegenomen. Daarnaast verhoogt deze systematiek ook de onafhankelijkheid van het onderzoek.

Nu

Op dit moment is bij ons het initiatief van het *concept* Nieuw Gemengde Bedrijf bekend. Dit initiatief is afkomstig uit het zuidelijke reconstructiegebied en geeft aan duurzaam en innovatief te zijn. Wij hebben dan ook met twee organisaties de opdrachtformulering voor de termen duurzaam en innovatief voor dit initiatief opgesteld. Deze twee organisaties waren de Stichting Milieufederatie Limburg (SML) en de Limburgse Land- en TuinbouwBond (LLTB). Door het adviesbureau Blonk Milieu Advies (BMA) is vervolgens de onderzoeksmethodiek opgesteld. Deze methodiek is toegelicht tijdens een startbijeenkomst met de betrokken partijen. De onderzoeksmethodiek hebben wij daarna voorgelegd aan drie (wetenschappelijke) instituten. Deze instituten zijn de Universiteit van Amsterdam (Interfacultaire Vakgroep Milieukunde), de Universiteit Leiden (Centrum voor Milieuwetenschappen) en het Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM). Deze drie bureaus hebben de peer review uitgevoerd.

Peer review

Voor de uitvoer van de peer review hebben alle instituten de opdrachtformulering van de SML en de LLTB én de publieksvriendelijke versie van de onderzoeksmethodiek van BMA ontvangen. Ook konden de instituten telefonisch contact leggen met BMA over de gekozen onderzoeksmethodiek. Opvallend is dat alle instituten de waardering uitspreken dat de gemeente Horst aan de Maas een dergelijk onderzoek laat uitvoeren. In grote lijnen spreken de drie instituten over een juiste aanpak van de vraagstelling. De onderzoeksmethodiek vormt dan ook een goede basis voor de analyse van de onderzoeksvraag. Wel geven de onderzoekers van de peer review aan dat een aantal aanvullingen noodzakelijk zijn om een volledige bijdrage te leveren aan de besluitvorming.

De universiteiten van Amsterdam en Leiden geven hiervoor vooral concrete aanvullingen voor het onderzoek van BMA. Het CLM wijst met name naar de samenhang tussen de aspecten van duurzaamheid en het verduidelijken van de referentiesituatie. Ten slotte bleek dat een aantal suggesties door de instituten al door BMA in haar onderzoek worden meegenomen. Voorbeelden van deze suggesties waren de aspecten van kringloopsluiting, grondstoffen, landschappelijke inpassing en het controleren van de verkregen informatie van de initiatiefnemers. Deze hoeven dan ook niet aan de onderzoeksmethodiek aangevuld te worden. Deze thema's kwamen in ieder geval al terug in het onderzoek c.q. eindrapport.

Naar aanleiding van de peer review van de onderzoeksmethodiek door de drie instituten is de onderzoeksmethodiek aangepast met de volgende concrete aspecten:

- Dierziekten / diergezondheid.
- Emissie van zware metalen naar de bodem.
- Welke omvangsvorm (aantallen dieren) is noodzakelijk voor innovatie en hogere milieuprestatie?

Daarnaast hebben wij BMA meegegeven dat in het onderzoeksrapport de samenhang en de weging tussen de thema's en het beschrijven van de referentiesituatie niet alleen belangrijk zijn, maar ook helder beschreven dienen te worden.

Ten slotte concluderen wij dat het uitvoeren van de peer review een bijdrage heeft geleverd aan het verscherpen van de onderzoeksmethodiek. Ook de complimenten van de onderzoekers voor de gemeente voor deze opzet onderschrijft onze manier om te komen tot zorgvuldige en gedegen besluitvorming over het Nieuwe Gemengde Bedrijf.

Vervolg

Het adviesbureau BMA is op dit moment volop aan de slag met het verzamelen en analyseren van de onderzoeksgegevens. De conceptrapportage was bij de start van het onderzoek voorzien voor eind december 2007 of begin januari 2008. Door de noodzakelijke aanvullingen is de conceptrapportage van het onderzoek nu voorzien eind februari 2008.